

A.3 Střední vzdělávání

Střední školy poskytují střední vzdělání (vyšší sekundární – ISCED 3), a to buď všeobecné, nebo odborné. Předpokladem pro přijetí na střední školu je absolvování povinné školní docházky a splnění podmínek přijímacího řízení. Převážná většina žáků získává odbornou kvalifikaci uznávanou trhem práce již na vyšší sekundární úrovni. Úspěšným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání se dosahuje těchto stupňů vzdělání: střední vzdělání (bez výučního listu i maturitní zkoušky), střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou. Maturitní zkouška je zpravidla podmínkou k přijetí k terciárnímu vzdělávání.

Zajištění co nejvyšší účasti na středním vzdělávání s tím, že pouze minimum jedinců opouští vzdělávací systém bez dostatečné kvalifikace, je v současné době jedním ze základních pilířů vzdělávací politiky, a to nejen v českém, ale i evropském kontextu. **Účast na středoškolském vzdělávání** je v České republice tradičně vysoká, a to i v mezinárodním srovnání – sledovaná hodnota překročila v posledním roce 100 % a dosáhla 101,0 % ve vztahu k odpovídajícím populačním ročníkům. Pozitivním signálem bylo, že se tato míra nadále zvyšuje (v minulém roce 2009 činila 98,9 %).

Ve školním roce 2010/2011 bylo ve školském rejstříku **evidováno 1 423 středních škol**, z toho bylo 145 škol speciálních a 372 gymnázií. V meziročním srovnání se kapacity změnily jen málo, přetrvává stav vyšší nabídky než poptávky.

Podíl veřejných škol byl 74,6 %, podíl soukromých škol 22,9 % a podíl církevních 2,5 %. Ve středním vzdělávání převažují právnické osoby, které provozují více škol (víceoborová nabídka). Optimalizační opatření krajů se prozatím významně neprojevila, byla spíše zaměřena k útlumu tříd, jejich počet poklesl oproti minulému roku o 1,5 %, průměrný počet žáků byl 23,3%, meziročně se mírně snížil. Krajské školy se ve větší míře snažily zapojit do rozvojových programů a využít nadbytečné kapacity pro různé formy dalšího vzdělávání.

Vývoj ekonomických ukazatelů v roce 2010 byl ovlivněn restriktivními opatřeními státního rozpočtu a pokračujícím demografickým poklesem. V následujícím přehledu uvádíme vybrané ukazatele rozhodné pro financování škol v meziročním srovnání.

Tabulka 47 Ekonomické ukazatele ve středním vzdělávání v meziročním srovnání

Sledovaný parametr ČR (dle ÚIV)	2009	2010	Trendy (údaje v %)
Celkové výdaje na SV v mil. Kč	35,585.9	34,486.5	- 3.1 %
Podíl výdajů na SV z veřejných výdajů na školství (v %)	21.7	21.2	- 2.3 %
Republikový normativ v Kč	52,131	54,495	+ 4.5 %
Jednotkové výdaje na žáka v Kč	56,011	57,010	+ 1.8 %
Počet PP v SŠ v tis.	37.8	37.7	- 0.7 %
Podíl nekvalifikovaných PP (v %)	13.6	12.7	- 6.6 %
Průměrný plat PP v Kč	26,879	26,324	- 2.1 %
Průměrný počet žáků na 1 PP v SŠ	14.6	14.1	- 3.4 %
Týdenní počet nadúvazkových hodin	34,422	29,660	- 13.8 %

Ve většině sledovaných ukazatelů nebyl vývoj příznivý. V navýšení republikového normativu byly zahrnuty především prostředky, které se v minulém roce rozdělovaly formou rozvojových programů. Pozitivním zjištěním byl mírný pokles nekvalifikovaných PP a výrazný úbytek nadúvazkových hodin.